

PITANJA I ODGOVORI

UVOD

Kao što smo u Sigurnosti, 2/2011. prošle godine istaknuli, u skladu s odredbom članka 28., stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (N.N., br. 139/10.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011. godine, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu pripojen je Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu brisan je iz sudskog registra, a Zakon o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (N.N., br. 85/06. i 67/08.) kao i ostali akti prestali su važiti stupanjem na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu, tj. 1. siječnja 2011.

Kvaliteta obavljanja poslova zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu osiguranicima je povećana na način da je sama dostupnost podnošenja prijave za ozljedu na radu i profesionalne bolesti povećana s nekadašnjih 20 lokacija HZZOZZR-a na oko 130 lokacija HZZO-a u kojima je sada moguće podnositi prijave. Također broj ugovorenih subjekata koji pružaju usluge zdravstvene zaštite proširen je na sve ugovorne doktore s kojima HZZO ima ugovor. Vjerujemo da će i buduće nadogradnje sustava ići u smjeru što dostupnije i kvalitetnije zaštite zdravlja na radu.

1. Vlasnica sam obrta u Zagrebu. Imam djelatnicu koja je bila na bolovanju koje sam prijavila kao ozljedu na radu. Za vrijeme bolovanja sam, svojom neupućenošću, uplašivala sve doprinose i ostale obaveze prema državi i radniku, međutim naknadnim rješenjem ozljeda na radu nije priznata.

Vlasnica sam žiroračuna koji je trenutno blokirao Hrvatski zavod za zapošljavanje s kojim sam u sporu, pa isplata refundacije nije moguća na dotični račun.

Trenutno imam duga prema mirovinskom i zdravstvenom osiguranju, pa me zanima je li moguće prebiti međusobne dugove ili proslijediti iznos refundacije Poreznoj upravi kako bih prebila moja zaduživanja s vašom refundacijom.

Odgovor:

Prema odredbi članka 244., stavka 1. i 2. Zakona o doprinosima (N.N., br. 84/08., 152/08., 94/09. i 18/11.) poslodavcu koji ima pravo na povrat (refundaciju) naknade plaće što ju je, sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, privremeno isplatio osiguraniku za razdoblje provedeno na bolovanju na teret obveznoga zdravstvenog osiguranja, ako ima evi-

dentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja, iznos naknade plaće do iznosa duga obustavit će se zbog prijetoja s dugom za doprinose.

Način postupanja zbog prijetoja potraživanja poslodavca i njegovih obveza na ime doprinosa i redosljed namirivanja pojedine vrste doprinosa propisat će ministar financija.

Prema odredbi članka 245., stavka 1. i 2. Zakona o doprinosima obvezniku doprinosa koji je sam dužnik doprinosa za svoje osobno osiguranje i, prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju ostvario pravo na povrat na naknadu plaće za vrijeme bolovanja na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, ako ima evidentirane obveze na ime doprinosa za svoje osobno mirovinsko osiguranje i/ili kao poslodavac ima evidentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja radnika, iznos naknade plaće do iznosa duga obustavit će se zbog prijetoja s dugom za doprinose.

Način postupanja zbog prijetoja potraživanja obveznika doprinosa i njegovih obveza na ime doprinosa za mirovinsko osiguranje i doprinosa za zapošljavanje i redosljed namirivanja pojedine vrste doprinosa propisat će ministar financija.

Ministar financija donio je Pravilnik o postupku prijetoja tražbine po osnovi prava na povrat isplaćene naknade plaće i prava na naknadu plaće s obvezom po osnovi duga za doprinose koji je objavljen u Narodnim novinama, broj 147/09. i 25/11.

2. Što sadrži pregled kontrole vida osoba koje na računalu rade više od 5 sati?

Odgovor:

Točkom 1.1.3. Plana i programa mjera specifične zdravstvene zaštite radnika (N.N., br. 122/07.) regulirani su preventivni pregledi radnika kod kojih je obvezna provjera zdravstvenog stanja prema posebnim propisima u kojima je naveden i pregled radnika koji rade s računalom, a nose korekcijska pomagala.

Sukladno točki 6.1. navedenog Plana i programa mjera specifične zdravstvene zaštite radnika, za izrađivanje algoritma preventivnih pregleda zbog istoznačnog provođenja pregleda svih radnika kod kojih se provode navedeni preventivni pregledi, nadležan je Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu kojem se može postaviti upit o sadržaju predmetnog pregleda za radnike koji rade s računalima.

Pregled sa šifrom **MR044** (Pregledi radnika koji rade s računalom dulje od 1/2 radnog vremena) definira se kao pregled vida u skladu s Pravilnikom o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom (N.N., br. 69/05.), a provodi ga nadležni ugovorni specijalist medicine rada (odabran od poslodavca).

Pregledom se provjerava: (a) oštrina vida na daljinu, na blizinu, (b) binokularno i svako oko posebno, (c) raspoznavanje boja, (d) stereoskopski vid.

Osnovom pregleda, poslodavcu se dostavlja uvjerenje o radnoj sposobnosti radnika, a po potrebi se radnika upućuje i na specijalistički pregled oftalmologa.

3. Naplaćuje li ugovorni doktor ispunjavanje zahtjeva za upućivanjem na invalidsku komisiju (IKA) ili je taj postupak uračunat u glavarinu?

Odgovor:

Upućivanje osiguranika na Invalidsku komisiju mirovinskog tijela, sukladno članku 35., stavku 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (N.N., br. 150/08., 94/09., 153/09., 71/10., 139/10. i 49/11.), uključeno je u glavarinu ugovornog doktora, a ostali slučajevi upućivanja na Invalidsku komisiju, koji ne ulaze u glavarinu, podmiruju se na teret Zavoda temeljem ispostavljenih računa ugovornih subjekata, sukladno članku 42., stavku 3. Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (N.N., br. 43/10., 71/10., 88/10., 124/10., 1/11., 6/11., 16/11., 50/11., 54/11. i 61/11.).

4. Poštovani! Imam jedan upit na koji se nadam da mi možete pomoći. Naime, radi se o ozljedi na radu. Upitao sam liječnika imam li pravo na naknadu putnih troškova budući da hodam svakodnevno na terapije zbog nastale ozljede. No, dobio sam odgovor da nemam pravo jer udaljenost od mjesta polaska do mjesta ugovorne zdravstvene ustanove mora biti veća od 30 kilometara, ali na vašoj stranici, između ostalog, piše:

“Izuzeci

Pravo na naknadu troškova prijevoza, neovisno o udaljenosti, ima:

- osigurana osoba do 18. godine života,
- osigurana osoba upućena na liječenje u inozemstvo sukladno općem aktu HZZO-a, samo kada su troškovi prijevoza nastali radi korištenja zdravstvene zaštite u inozemstvu,
- osigurana osoba darivatelj organa, tkiva ili stanica, samo kada su troškovi prijevoza nastali radi korištenja zdravstvene zaštite u svezi s darivanjem organa,
- osigurana osoba koja hemodijalizu koristi kao kronični bubrežni bolesnik, samo kada su troškovi prijevoza nastali radi provođenja hemodijalize
- osigurane osobe koje zdravstvenu zaštitu koriste zbog liječenja priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.”

Što je u tome slučaju točno s obzirom da se radi o ozljedi na radu kako stoji u ovome odlomku te kako mogu ostvariti svoja prava ako ih uopće imam?

Odgovor:

Sukladno odredbama Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog

zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (N.N., br. 01/11.):

«2. Naknada troškova prijevoza u svezi korištenja prava na zdravstvenu zaštitu zbog priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Članak 19.

(1) Osigurana osoba iz članka 6. stavka 1. točke 1. do 6. i točke 8., 18. i 24., te članka 13.a i 13.b Zakona koja je radi korištenja zdravstvene zaštite u vezi s priznatom ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolesti upućena iz mjesta svog prebivališta, odnosno boravka u ugovornu zdravstvenu ustanovu, odnosno kod ugovornog zdravstvenog radnika privatne prakse ili ugovornog isporučitelja ortopedskih i drugih pomagala u drugo mjesto (u daljnjem tekstu: mjesto upućivanja) ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza pod uvjetima i na način utvrđen Zakonom, Pravilnikom o pravima te drugim općim aktima Zavoda, **neovisno o udaljenosti od mjesta polaska do mjesta upućivanja, u skladu sa člankom 49. stavkom 3. Zakona.**

(2) Osigurana osoba iz stavka 1. ovog članka nema pravo na naknadu troškova prijevoza ako je prema posebnim propisima oslobođena njihovog plaćanja (npr. priznato pravo na besplatan prijevoz: učenika, osoba starijih od 65 godina, osoba određenih profesija i sl.).»

Sukladno navedenom imate pravo na naknadu troškova prijevoza.

5. Imaju li studenti pravo na naknadu plaće u slučaju priznate ozljede na radu, tko obračunava i isplaćuje naknadu plaće, posrednik ili poslodavac?

Odgovor:

Pravilnikom o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti u članku 10., stavak 1. propisano je:

“Naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad uzrokovane priznatom ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću

(u daljnjem tekstu: naknada plaće) pripada osiguranicima iz članka 6., stavka 1., točke 1. do 4. i točke 6., 8., 18. i 24. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju od prvog dana privremene nesposobnosti za rad na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja”.

Iz navedenoga proizlazi da studenti nemaju pravo na naknadu plaće za vrijeme nesposobnosti za rad temeljem priznate ozljede na radu.

*Krešo Hubak, dr. dent. med.
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Zagreb*